

Годишен доклад на УНИЦЕФ за 2019 г.

април 2020 г.

2019 г. беше специална година за децата по цялата планета, тъй като светът отбелязва **30-ата годишнина от създаването на Конвенцията за правата на детето** – най-широко ратифицираният международен договор за правата на човека. Благодарение на него животът на милиони деца по света се промени към по-добро.

Днес светът е едно по-добро място за повечето деца. От 1990 г. насам глобалната общност е успяла да **намали смъртните случаи сред децата до 5-годишна възраст с 50%**, да намали почти наполовина броя на недохранените деца и да осигури **достъп до по-чиста питейна вода на 2,6 милиарда души повече**, отколкото преди 30 години.

Милиони деца обаче все още се нуждаят от спешна подкрепа: **в света 262 милиона деца не ходят на училище**, повече от **93 милиона деца, живеещи с увреждания, се сблъскват ежедневно с дискриминация** и често на практика биват лишавани от правата си на здравни грижи, образование и дори оцеляване. **Зачестяващите екстремни метеорологични явления и природните бедствия** през последните десетилетия са заплаха за достъпа до чиста вода и санитарно-хигиенни условия за децата по целия свят.¹

Ето защо **УНИЦЕФ продължава да работи неуморно в над 190 страни и територии** в защита на правата на децата, в помощ на усилията за посрещане на техните потребности, за осигуряване на достъп до образование за всички деца и за осигуряване на възможността да разгърнат пълния си потенциал. И никога не се отказваме.

УНИЦЕФ В БЪЛГАРИЯ – 2019 г.

През цялата 2019 г. в България УНИЦЕФ продължи своята всеотдайна работа за **всички 1,2 милиона деца, живеещи в страната**, с особено внимание към най-уязвимите от тях.

Това са **най-малките, от 0 до 3-годишна възраст, децата и юношите с увреждания, децата в риск от изоставяне, децата в риск от бедност и социално изключване, жертвите на насилие, децата и юношите без достъп до образование, децата участници в правни процедури и децата бежанци и мигранти.**

1 УНИЦЕФ „За всяко дете, всяко право: Конвенцията за правата на детето на кръстопът“, 2019 г.

КОМУНИКАЦИЯ И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

Започнахме 2019 г. с национална интегрирана кампания за повишаване на осведомеността, чувствителността и нетърпимостта на обществото, училищните общности и децата към насилието във и около училищата, тъй като **една трета от всички ученици съобщават, че в рамките на една година поне веднъж са били подложени на насилие или тормоз в училище**. Кулминация на кампанията беше **телетонът за набиране на средства „Заедно срещу насилието“**, организиран от УНИЦЕФ и Нова телевизия.

Успяхме да достигнем до **над 3 милиона души**. След кампанията в партньорство с Министерството на образованието и науката беше разработена национална програма за превенция на насилието в училищата, която ще се изпълнява в **5 пилотни училища в рамките на 2 години**.

През юни посветихме **месеца на родителството в България** на родителите на деца с увреждания.

Осигурихме практическа информация, съвети и споделяне на опит за аудитория от над 350 000 души в социалните медии и над 1 милион души в традиционните медии.

Темата за децата с увреждания беше основна за нас, като посветихме отбелязването на 30-ата годишнина на Конвенцията за правата на детето на правата и овластяването на децата и младите хора с различни способности.

Защото вярваме, също като 24-годишната Елена ([Вижте цялата история тук](#)), че

„Ние – хората с някакъв вид „увреждане“ – също сме достатъчно силни и смели да бъдем равни с всички.“

Целогодишната кампания под надслов „С очи за всички“ достигна до 1,3 милиона души с послания и въздействащи човешки истории, популяризиращи правата и силните страни на децата и младите хора с увреждания.

Нейната кулминация беше на 20 ноември с национална среща, на която млади хора с различни способности взеха думата и споделиха с представители на държавата, бизнеса, медиите и гражданското общество своя позитивен и мотивиращ опит и смелите си истории за преодоляване не само на физическите бариери, но и на бариерите в мисленето.

И все пак, каквато и да е ситуацията, от нас и от нашите хоризонти зависи да я приемем и да се справим с нея!

Ние сами определяме каква ще е посоката на живота ни. Аз съм си аз – едно обикновено младо момиче, което се стреми да не си поставя бариери. Сега се чудя... вие можете ли да разбийете Вашите?!

Елена, 24 години

За да гарантираме твърдия ангажимент на държавата и специалистите да подкрепят най-уязвимите деца и семейства, оказахме съдействие за създаването и поддържането на партньорства и диалог чрез специализирани форуми като международните конференции „Интелигентни инвестиции в стратегии и партньорства за предотвратяване и справяне с насилието над деца“ (юни) и „Деинституционализация на грижата за деца: как инвестираме в промяната?“ (ноември). Участие в тези събития взеха повече от 350 специалисти от различни страни в Европа, от Австралия, Централна Азия и САЩ, които получиха възможност да придобият нови знания и умения и да обменят добри практики.

През 2019 г. продължихме да укрепваме капацитета на журналисти, експерти по връзки с обществеността и медиите, фото- и видеорепортери и студенти за етично отразяване на живота на децата и отстояване на техните права в медиите посредством обучения, като ангажирахме над 200 журналисти и комуникационни специалисти.

РЕЗУЛТАТИ ЗА ДЕЦАТА В БЪЛГАРИЯ

С подкрепата на всички наши партньори и дарители през 2019 г. в УНИЦЕФ посветихме усилията на целия ни екип за:

Ранно детско развитие чрез:

- осигуряване на индивидуална подкрепа, насоки и информация за пълноценна грижа за **над 6000 лица, които полагат грижи за над 6500 деца на възраст от 0 до 3 години** в областите Шумен и Сливен, чрез услуги за патронажна грижа;

- осигуряване на подкрепа в общността за родителски умения на **680 лица, полагащи грижи за малки деца, включително 168 родители на деца с увреждания и затруднения в развитието** в 40 различни общини, благодарение на силна и ангажирана партньорска мрежа;

- повишаване на знанията на над **300 доставчици на услуги и ромски здравни медиатори** по ключови теми, свързани с ранното детско развитие, и по-специално през първите 3 години от живота, и ранна детска интервенция за деца с увреждания и забавяния в развитието.

Грижа за децата чрез:

- достигане до и подкрепа на **2501 семейства и 3735 деца от уязвими и изолирани общности** чрез семейно-консултативните центрове, създадени от няколко общини с подкрепата на УНИЦЕФ;
- инициране на **първото картографиране** на работещите в социалния, здравния, образователния и други свързани с тях сектори, за да се подпомогне ефективното планиране, развитие и подкрепа на специалистите, работещи в тях. Предварителните резултати показват, че общият брой на хората в социалния и свързаните с него сектори в България е **над 47 000**.

Образование и приобщаващо образование чрез:

- оценка и документиране на резултатите и опита от инициативата за създаване на модел за въвеждане на приобщаващо образование на ниво предучилищно образование „**Заедно от детската градина**“. **Посредством тази инициатива** за период от две години и половина над **5000 деца получиха подкрепа**, а над 500 учители и 100 специалисти повишиха своите умения и капацитет за осигуряване на качествено приобщаващо образование;
- подкрепа за **над 500 специалисти от детски градини и регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование** – учители, ресурсни учители, психолози и логопеди чрез супервизии, обучения за въвеждане на функционална оценка на децата с увреждания и повишаване на осведомеността относно помощните технологии за допълваща и алтернативна комуникация;

- **достигане до повече от 119 000 деца чрез иновативен образователен модел за наваксване на пропуските**, разработен в партньорство с образователната платформа Уча.се, който има за цел да установи пропуските в наученото и да подобри образователните резултати;

- подкрепа за „Най-големият урок в света“ за популяризиране на Глобалните цели за устойчиво развитие чрез разработване и осигуряване на нови учебни планове и дейности за училищата и учителите, които дават възможност на децата да разберат своята роля в оказването на помощ на хората в нужда и опазването на околната среда. През учебната 2018-2019 година **повече от 46 600 деца в училищна възраст от общо 367 училища бяха включени в инициативата**;
- осигуряване на развлекателни дейности и неформално **обучение за децата и юношите, търсещи убежище**, в 4-те регистрационно-приемателни центъра. Над **300 деца** участваха в редовни дейности, които включваха уроци по български и английски език, природни науки, рисуване, музика, спорт и подготовка за училище.

Защита от насилие, злоупотреба и експлоатация и достъп до правосъдие чрез:

- подкрепа на над **7500 деца чрез услуги за закрила на детето и правни услуги** благодарение на работата на 3 центъра за застъпничество и подкрепа за деца в София, Шумен и Монтана (ЗонаЗаКрила), специализирани състави в съдилищата, прокуратурите и обучени адвокати;

- предоставяне на психосоциална подкрепа и материална помощ на над 380 уязвими деца бежанци и мигранти и техните родители;
- оказване на помощ на повече от 230 непридружени и разделени деца чрез осигуряване на правни консултации, представителство в правни процедури и подкрепа за събирането им с членове на семействата им в цяла Европа.

Подкрепа за юношите и младите хора чрез:

- ангажиране на подрастващи момичета и момчета и млади хора като застъпници за правата на детето, за приобщаващо образование за децата с увреждания, за дигитална и медийна грамотност, за прекратяване на насилието срещу деца и за участие на децата във вземането на решения и изработването на политики на ниво ЕС.

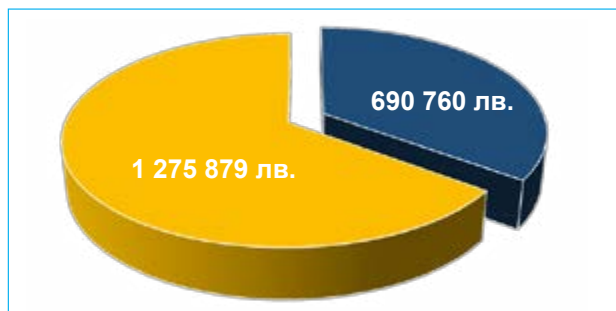

НАШИТЕ ПОДДРЪЖНИЦИ

През 2019 г. за пореден път нашите най-големи съюзници бяха нашите поддръжници. Повече от 22 000 души подкрепиха програмата ни с месечни дарения. Резултатите, които постигнахме за децата, не биха били възможни без тяхната постоянна подкрепа и щедрите дарения на корпоративните ни партньори **Happy Bar & Grill**, **Банка Пиреос**, **Orange Center**, **ЛИДЛ**, **ИКЕА**, **Н&М**, множеството компании „**БЛАГОДЕТЕЛ**“ и партньорите и медиите, които подкрепиха нашите кампании.

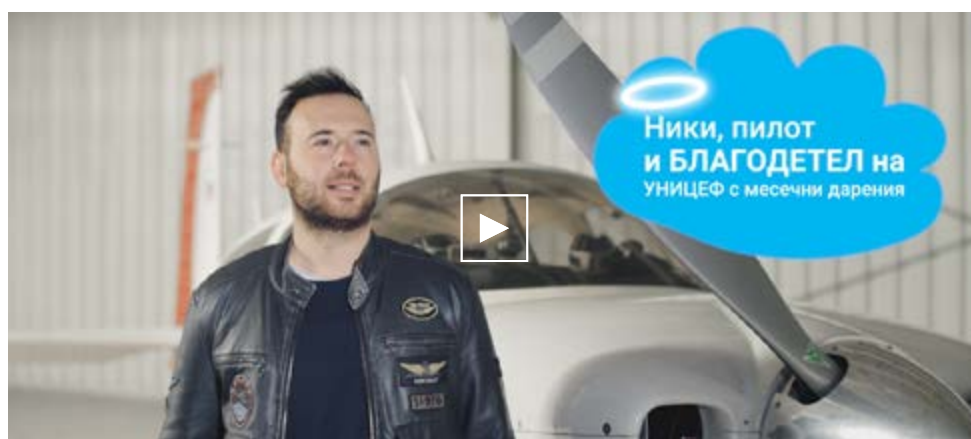

Усилията ни за набиране на средства бяха подкрепени от над 20 мотивирани и вдъхновяващи сътрудници за директно фондонабиране от екипа на УНИЦЕФ „Шампиони за децата“, които работиха неуморно на различни локации, осигурени от партньорите ни в София и Варна, за да увеличат нашето семейство от месечни дарители.

Заедно набрахме **1 966 639 лв. за децата в България**. Даренията от корпоративните партньори възлязоха на 690 760 лв., а даренията от индивидуалните ни дарители достигнаха сумата от 1 275 879 лв.

Благодарим ви за ангажираността и щедростта!

Благодарим на нашите БЛАГОДЕТЕЛ-и за подкрепата!

През 2019 г. даренията, които привлякохме на национално равнище, заедно с инвестициите от партньорите на УНИЦЕФ на международно равнище осигуриха бюджет от 5 167 700 лв. за децата в България. Средствата бяха разпределени между всички програмни области:

Програмна област	Бюджет
Ранно детско развитие и грижа за децата	1 573 578 лв.
Приобщаващо образование и учене в ранна възраст	593 001 лв.
Превенция на насилието и достъп до правосъдие	1 251 187 лв.
Партньорства за правата на детето	517 993 лв.
Мобилизиране на ресурси, ефективност на програми и операции	1 231 941 лв.

БЛАГОДАРИМ ВИ!

Благодарение на подкрепата от държавни институции, местни органи, медицински центрове, детски градини и училища, неправителствени организации, медии и други партньори през 2019 г. продължихме застъпническата си дейност за правата на децата в България.

Заедно осигурихме подкрепа за родителите в грижата, която полагат за своите деца, и за голям брой семейства от уязвими общности.

Подкрепихме достъпа на децата до приобщаващо образование и безопасна среда в училище, и по-специално на децата от уязвими общности.

Работихме неуморно, за да защитим децата от насилие, злоупотреба и експлоатация, както и да овластим младите хора и да чуем гласа им.

Защитата на правата и благосъстоянието на децата и постигането на всички тези позитивни резултати нямаше да бъдат възможни без отдадеността и щедростта на всички наши партньори, индивидуални и корпоративни дарители.

На всички вас казваме голямо и сърдечно: „Благодарим ви!“

Основни медийни партньори за 2019:

